

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI

küçük çaptaki yangınları söndürmeye yarayan ve gövdesi içerisinde mevcut yada çalıştırılması anında ayrı bir tüpte bulunan bir basınçla söndürme maddesini dışarı püskürten bir cihazdır.

Cihazın içerisinde bulunan söndürme maddesi yangın söndürme niteliği olan kimyevi toz, gaz veya sıvı halde bulunan maddelerdir.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

Yangın söndürme cihazları, kuru kimyevi tozlu, Karbondioksitli, halojenli, sulu ve köpüklü olmak üzere beş (5) sınıftan oluşmaktadır.

Kuru kimyevi tozlu Yangın söndürme cihazları: 1-2-3-4-6-9-12-25 ve 50 kg.

Karbondioksiti Yangın söndürme cihazları: 1-3-4-6-10-12-30 kg.

olarak imal edilirler.

Portatif olarak ve otomatik söndürme sistemlerinde kullanılırlar.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

Püskürtme maddesi :

Yangın söndürme cihazı içerisinde bulunan söndürme maddesini söndürücüden dışarı püskürtülmesini sağlayan cihaz içerisinde veya yanında ayrı bir tüpte bulunan basınçlı bir gazdır.

Bunlar genelde Azot (N) ve karbondioksit (CO₂) gazlarıdır.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ DAĞITIMI:

Yangınların başlangıçta söndürülebilmesi için bulundurulması gerekli Y.S.C nin ne miktar olacağı saptanmalıdır.

Her bağımsız bölüm için bir adet olmak üzere, beher (her bir) 200 m² lik taban alanı için bir adet ilave edilerek uygun tipte ve yeterli sayıda yangın söndürücü bulundurulması esastır. Çok katlı yüksek binalar ve endüstriyel yapılarda her 100 m² için bir adet 6 Kg' lık yangın söndürücü bulundurulur. Yangın söndürücünün cins ve miktarı konusunda Sivil Savunma veya İtfaiye teşkilatının görüşü alınır.

Motorlu araçlar için:

Bulundurulması gerekli Y.S.C. ları, Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanmış ve Resmi. Gazetenin 21.7.1966 gün ve 12354 sayılı nüshasında yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan "Araçların imal, tadilat ve montajı hakkında teknik şartları gösteren yönetmeliğin" 2-30. maddesinde belirtilmiştir.

Motorlu araçlar için:

Otobüslerde ve tehlikeli madde taşıyan araçlarda her sınıf yangına birden etki eden, yangına karşı daha dayanıklı kuvvetli sarsıntılarda etkilenmeyen, pas yapmaz tipte ve kimyasal bakımdan canlılara bir tehlike arz etmeyen el Y.S.C. 'larından:

Oturma yeri 14 (14 dahil) kişiye kadar olan otobüslerde 6 kg.'lık Y.S.C.'den 1 adet,

Tehlikeli madde taşıyan araçlarda ve oturma yeri 14 kişiden fazla olan otobüslerde 6 kg.'lık Y.S.C.'den 2 adet bulundurulmalıdır.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ YERLEŞTİRİLMESİ:

- Y.S.C. lerin bir bina veya tesis içinde yerleştirilmelerinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır.
- Y.S.C. lerin konulacağı yerler umulan yangın çeşitlerine uygun olmalıdır.
- Y.S.C. lerin yerleri çabuk ulaşılır bir yer olarak seçilmelidir.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ YERLEŞTİRİLMESİ:

- Y.S.C. lerin yerleri hiç değiştirilmemeli ve bu yerler kırmızı boya ile boyanmalıdır.
- Y.S.C. lerin duvarlara asılması halinde zeminden asma halkasına olan uzaklığı 90 cm. yi geçmeyecek şekilde ayarlanmalıdır.
- Y.S.C. yangın çıkması olasılığı olan yerin yakınına konulmalı, makine, tezgah, malzeme ve kapı arkasına konulmamalıdır.

Köpüklü Cihazlar (Minimaks tipi):

İçlerinde bulunan kimyasal maddelerin tepkimesi sonucu koyu kıvamda meydana gelen köpük nedeniyle bu ad verilmiştir. Elde, sırtta, tekerlekli ve sabit büyük tipleri de vardır. A sınıfı yangınlarda da kullanılabilirliklerine rağmen etkin şekilde B sınıfı yangınlarda kullanılırlar. Çıkış nedeni elektrik olan yangınlarda akım kesilmeden kullanılmazlar.

Köpüklü Cihazlar

Köpüklü Cihazlar

Kullanılması:

- Cihazı yerinden alınız.
- Üst tutacak yerinden tutarak yangın yerine götürünüz.
- Cihazı ters çevirerek yavaşça yere vurunuz.
- Köpüğün daha iyi çıkması için cihazı ters tutarak yangına mümkün olduğu kadar yaklaşarak üzerini kapatmaya çalışınız.

Kontrolü:

Cihazın aylık, altı aylık, bir yıllık ve beş yıllık bakımlarının yapılması gerekmektedir.

- Aylık Kontrol: Cihazın genel durumu gözden geçirilir. Püskürtme memesi ve lansın tıkalı olup olmadığına bakılır.
- Altı Aylık Kontrol: Aylık bakıma ek olarak cihazın kapağı açılır. Kimyasal maddelerin yeterli olup olmadığına bakılır.

Kontrolü:

- Bir Yıllık Kontrol: Cihaz Yangın söndürme deneyine tabi tutularak boşaltılır. Boşalmış cihazın kapağı açılarak içi iyice temizlenmeli ve pas durumu kontrol edilmelidir. Paslı cihazlar doldurulmamalı, passız olanlar ise doldurularak yeni kapak contası konmalı ve kapak iyice sıkılmalıdır.
- Beş Yıllık Kontrol: Cihaz her beş yılda bir su basınç testine tabi tutulmalıdır.

Kullanılması

Kağıt, odun, kumaş gibi A sınıfı yangınlar da da kullanılmasına rağmen etkili olarak yağ, boya ve akaryakıt gibi B sınıfı yangınlarda kullanılırlar. Çıkış nedeni elektrik olan yangınlarda akım kesilmeden kullanılmazlar. Donma meydana geldiği için soğuktan korunmalıdırlar.

C02 (Karbondioksitli) Araçlar:

Karbondioksit renksiz, kokusuz, elektriği iletmeyen, havadan ağır bir gaz olduğundan yangın söndürücü olarak yaygın şekilde kullanılmaktadır. Çok çeşitli kapasitelerde olanları vardır, genelinde yaygın olarak kullanılanları altı, on iki ve arabalı otuz kg.lıklarıdır. Cihazlar 39 oC dereceden fazla sıcaklıklarda bulundurulmamalıdırlar. Bu dereceye kadar cihazın içerisindeki karbondioksitin 3/4 ü sıvı 1/4 ü gaz halindedir.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

C02 (Karbondiyoksitli) Araçlar:

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

C02 (Karbondiyoksitli) Araçlar:

Kullanılması:

- Cihazı yerinden alınız.
- Valf emniyet pimini veya mührü çıkarınız.
- Lansı yerinden çıkararak yangına yaklaşınız. Valfin cinsine göre tetiği veya valf kolunu sıkınız. Valf çevirmeli cins ise sola çevirerek açınız.
- Rüzgarı arkanıza alarak cihazdan çıkan gazı ateşin size yakın kısmından başlamak üzere ileriye doğru sevk ediniz.
- Yangın tamamen söndükten sonra dahi bir müddet daha karbondiyoksit sıkınız.
- Cihazın içerisine hava girerek paslanma yapmasını engellemek için cihazın içerisinde bir miktar gaz bırakınız.
- Valf sağa doğru çevirerek kapatınız.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

C02 (Karbondiyoksitli) Araçlar:

Kontrolü:

Cihazın aylık, altı aylık ve on iki yıllık bakımlarının yapılması gerekmektedir.

— Aylık Kontrolü: Cihazın genel durumu gözden geçirilerek boyasının, emniyet pimi ve mührünün sağlam olup olmadığı, lans ve hortumun durumu kontrol edilmelidir. Pimi veya mührü olmayan veya kopuk olan cihazlar tartılmalıdır.

— Altı Aylık Kontrol: Aylık bakımın yanı sıra cihazlar tartılarak dolu oldukları saptanmalıdır.

— On iki Yıllık Kontrol: Cihaz on iki yılda bir boşaltılarak tüp su basınç testine tabi tutulmalıdır. (Alman DIN normu cihazlarda beş yılda bir)

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

C02 (Karbondiyoksitli) Araçlar:

Onarımı :

Bu tip cihazlarda en önemli arıza gaz kaçağının olmasıdır. Bu durum cihazın su dolu bir varile batırılması ile ortaya çıkartılabilir. Cihaz boşaltılarak onarımı yapılır.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)
Kuru Kimyevi Tozlu Araçlar:

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)
Kuru Kimyevi Tozlu Araçlar:

Bu tür cihazlar A,B ve C türü (Katı, Sıvı ve Gaz) yangınlarına karşı emniyetle kullanılabilir. Yangına 2 ile 7 metre mesafeden sıkıldığında etkili bir söndürme sağlanır. İyi nitelikteki tozlar sudan etkilenmemelidirler. Ancak yangında su ile birlikte kullanıldıklarında söndürücü niteliklerinde azalma meydana gelebilir. Bu bakımdan su ile birlikte yangına karşı kullanılmazlar.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)
Kuru Kimyevi Tozlu Araçlar:

Cihazların içindeki tozu püskürtmek için gerekli basıncı, cihazın içindeki veya dışındaki azot veya karbondioksit gazları ile sağlamaktadır. Karbondioksit tüpü içte olan cihazlar genellikle kullanım alanından kalkmışlardır. Bu gün en çok kullanılanları dıştan tahrikli (Karbondioksit tüpü dışta) olanlardır.

Püskürtmeyi karbondioksitten başka Azot gazı da sağlamaktadır. Bu tür cihazların günümüzde çeşitli kapasitedekileri bulunmaktadır. 1,2,3,4,6, 12, 25, 30, 100, 250 kilolukları mevcuttur. Küçük olanlar elde, orta büyüklükte olanlar tekerlekli, büyük kapasitelileri ise sabit sistemler şeklinde olabilmektedir.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)

TETİK

MANOMETRE

HORTUM

GÖVDE

LANS

KULLANILMASI

- Cihazı yerinden alınız.
- Rüzgarı arkanıza alarak yangına yaklaşınız.
- Tetiği hortumla birlikte ateşe yöneltiniz.
- Basınç tüpünün vanasını açınız.
- Tetiğe basarak tozun dışarı çıkmasını sağlayınız.
- Tetikten çıkan tozu ateşin başlangıç noktasına tutunuz.
- Hortumu ve tetiği sağa sola doğru hareket ettirerek ileri doğru tutunuz.
- Yangın söndürüldükten sonra cihaz içindeki tozu sonuna kadar sıkınız.

Kontrolü:

Kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazlarının aylık, altı aylık, yıllık ve on yıllık kontrollerinin yapılması gerekmektedir.

- Aylık Kontrol: Cihazın genel durumu gözden geçirilerek güvenlik piminin veya mührünün yerinde sağlam olup olmadığı, boyası, nem izi (paslanma) olup olmadığı, hortum, lans ve tetiklerinin sağlam olup olmadığı kontrol edilmelidir. Cihaz nem almışsa senelik kontrole tabi tutulmalıdır.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (Y.S.C.)
Kuru Kimyevi Tozlu Araçlar:

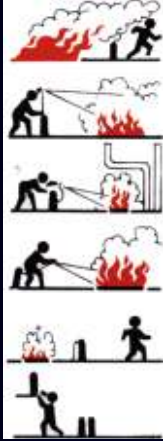
- Altı Aylık Kontrol: Aylık kontrole ilaveten cihaz tartılarak kontrol edilir. Basınç tüpü de aynı şekilde tartılarak dolu olduğunun tespiti yapılır.
- Bir Yıllık Kontrol: Altı aylık kontrole ilaveten cihaz kapağı açılarak içindeki tozun kuru ve pudra halinde olduğu tespit edilmelidir.
- On Yıllık Kontrol: Cihazlar her on yılda bir boşaltılarak su basınç testine tabi tutulmalıdır.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ KULLANILMASI

YANLIŞ

DOĞRU

RÜZGARI ARKANA AL

CİHAZI ALEVİN DİBİNE TUT

CİHAZI YANGININ DOĞDUĞU YERE TUT

EVVELA ÖNÜ SONRA İLERİYİ SÖNDÜR

YANGIN TAMAMEN SÖNMEDEN AYRILMA

CİHAZI OMUZ HİZASINA AS

